

Regisseur Meral Uslu (1962) leeft intens, zowel voor als achter haar camera. Haar meest dierbare bezittingen vormen het visuele dagboek van haar onverschrokken liefde voor film, haar Turkse afkomst en – uiteindelijk – haar familie.

TEKST: MINOU OP DEN VELDE. BEELD: BRENDA VAN LEEUWEN. VISAGIE: MANOUS NELEMANS

Investering “Vroeger schommelde de Turkse lira heel erg, dus kocht mijn moeder goud als investering. Ik ging daar in mee, haha. Mijn goud ligt nu in haar kluis. Alleen deze ketting draag ik. Die kreeg ik op mijn achttiende van mijn vader. Als ik dood ga, kunnen ze met mijn goud mijn graf in Turkije betalen, serieus. Ooit lig ik daar met de familie, onder de olijfbomen.”

Vluchtmogelijkheid “Ik heb een Turkse ID-kaart en een Nederlands paspoort, net als mijn zoon. Ik vind het ontzettend belangrijk dat hij weet waar hij vandaan komt en daar kan wonen. Ik ben al veertig jaar heel gelukkig in Nederland en nóg

zeg ik dat ik over tien jaar in Turkije woon. En dat ik niet wil dat mijn lijk hier ooit ligt. Dat komt door een gevoel van verstoting. Als ik die discussie over de kopvoddentaks hoor denk ik: zestig jaar geleden zijn er zes miljoen Joden vergast, straks zijn wij aan de beurt. Die dubbele nationaliteit is mijn vluchtmogelijkheid. Voor als het hier te gevaarlijk wordt.”

in Turkije’ → ‘Ik kon een huis kopen óf een camera.

Rolls Royce “Mijn Ikegami is de Rolls Royce onder de videocamera’s. Twintig jaar heb ik er mee gedraaid. Een paar jaar na de filmacademie kon ik een huis kopen óf een camera. Ik koos voor de camera. Twee ton gulden, gedeeld met twee andere collega’s. Zelf draaien is heerlijk, vooral als je alleen met een geluidsman werkt en je het leven helemaal kunt pakken zoals het is. Ik kijk als een roofdier: wanneer is het niks, wanneer zet ik mijn camera aan? Ik probeer altijd onzijdig te zijn, zodat je als vrouw niet de hoofdpersoon afleidt. Maar soms lukt dat niet, hoor. Toen we voor de documentaire *Longstay* in de gevangenis draaiden, rolde er een keer een tampon uit mijn jas. De ogen van die TBS-ers rolden uit hun kassen, haha. Heel erg.”

MU

Meral Uslu → ‘Ooit lig ik met mijn familie

Ruilmiddel “De eigenares van Amsterdam Callgirls vroeg of ik haar meisjes wilde filmen voor haar website. In ruil voor mijn werk kreeg ik deze Herman Brood, die zij van hem had gekregen voor een wip met een van haar meisjes. Het stigma van dat beroep fascineert me altijd. Ik zie daarin een gelijkenis met hoe mensen tegen Turken en moslims aankijken.”

Bescherming “Als cameraman heb ik tweederde van Afrika bereisd en vaak nam ik een beeld mee. Het tweekoppige beeld uit Nigeria vind ik het leukst, omdat het bescherming biedt. Net voordat ik het kocht, maakte ik een gewapende overval mee. We maakten een item over het tweede leven van een autoband en gingen in het pikkedonker op weg in een splinternieuwe BMW. Opeens zagen we een enorme boomstam over de weg liggen. Zes kerels sprongen uit de bush en even later lagen we met een pistool op ons hoofd het asfalt te kussen. Ze beroofden ons en reden weg. Toen kocht ik dat beeld, als bescherming. Terug in Nederland ging ik op schietcursus. Uiteindelijk ben ik nog vaak op gevaarlijke plekken geweest. In Israël lag ik op mijn buik een checkpoint te filmen toen ik schoten hoorde. Ik filmde gewoon door. Het is maar goed dat ik geen oorlogscorrespondent ben geworden. Met die camera voor mijn ogen vallen alle angsten weg.”

Jeugd “Hier ben ik een jaar of vier. De foto werd speciaal gemaakt voor mijn vader die met zijn broer naar Europa vertrok. Weg uit de patriarchale boerenfamilie. Wij bleven achter in een lemen huis zonder elektriciteit of stromend water. Een paar jaar later liet hij ons overkomen, naar Haarlem. Maar omdat mijn ouders dachten dat ze vrij snel zouden terugkeren, werden mijn broertje en ik op mijn zevende alvast naar Turkije teruggestuurd. Tot mijn tiende woonden we bij mijn grootouders. Steeds als er vliegtuigen overkwamen, deden we de groetjes aan onze ouders. Mijn heimwee is de reden dat het daarna niet meer goed kwam tussen mij en mijn ouders. Mijn moeder snapte niet waarom ik zo'n hevige puber werd. Maar laatst zei ze: jij hebt nooit kind kunnen zijn. Ik zorgde altijd voor de kinderen onder mij, ook in Nederland, want mijn moeder moest hard werken. Ooit heeft ze mij in Turkije als baby met een touw aan een boom vastgebonden zodat ik niet weg zou kruipen terwijl zij het land ploegde. Die middag heb ik anderhalf levend kuiken opgegeten. Mijn moeder vond dat zo erg. Ze zegt vaak: ik heb je eigenlijk niet kunnen opvoeden.”

MTU

Het werd de camera' → 'Ik was een heel gemene puber' → 'Met mijn camera voor mijn ogen

vallen al mijn angsten weg'

Erfstuk “Dit bidkleed van mijn moeder is me heel dierbaar. Het grappige is dat ik het al geërfd heb terwijl ik eerst heel lang het zwarte schaap was, en ontferd ben geweest. Als islamitisch meisje ging ik film studeren in de stad, daarna zwierf ik door de wereld met mijn camera, en had ik jaren geen contact met ze. Het is pas goed gekomen toen ik op mijn 34ste zelf moeder werd en mijn eigen moeder beter snapte. Toen ik zeven maanden zwanger was, heb ik mijn vader in Turkije opgezocht. Ik liet mijn buik zien en hij hilde van ontroering. Omdat mijn moeder zo blij was dat ik me ging settelen, gaf ze me dit zelfgeknopte tapijt. Ze weet dat ik dat koester, en weer doorgeef met haar verhaal erbij. Mijn vader gaf me een stuk land in Foça. Een paradijs! Daar heb ik een huis laten bouwen, net als de rest van de familie.”

Vrijheid
“Mijn laptop heeft me

veel vrijheid gegeven. Hij staat altijd op mijn flipperkast zodat ik staand kan monteren. Het is fijn dat hij zo klein is. Vroeger had ik altijd een studio nodig, nu kon ik *Snackbar*, mijn speelfilm, met mijn editor monteren in Turkije. Te gek!”

Vrijbouter “Deze waterval is een rekwisiet uit de speelfilm *Roos & Rana*. Die film is een week uit mijn leven. Ik was een heel gemene puber. Mijn moeder vond dat vrouwen dienstbaar moesten zijn, terwijl ik een jongensmeisje was. Ik heb flink tegen haar aan geschopt. Uiteindelijk pikte ik duizend gulden en kocht met een vriendin een enkeltje Istanbul. Bij de grens van Turkije werden we er uitgepikt. Mijn vader haalde ons op. Hij woonde daar met een minnares en vond

het wel stoer van me. Mijn vader was mijn idool. Een vrijbouter, maar ook een ontzettende egoïst. Net als ik.”